

رییس جمهور در بازدید از معاونت توسعه روستایی و مناطق محروم مطرح کرد

تدوین الگوی توسعه با تکیه بر داده‌های دقیق

صفحه ۲

«تعادل» از خداحافظی با کارت سوخت در سال ۱۴۰۴ گزارش می دهد

پایان کارت بازی در جایگاه‌ها!؟

کلناز پر نوی مهر | سال ۱۳۸۶ بود که کارت سوخت به عنوان ابزاری برای کنترل مصرف بنزین و مبارزه با قاچاق سوخت وارد سبد روزمره زندگی ایرانیان شد؛ سیاستی که با اجرای سهمیه‌بندی آغاز شد و با آلودشد دولت‌ها،

وال استریت روی خط نوسان ناامیدی بازارهای مالی امریکا به آینده با ادامه نوسانات گسترده

یادداشت ۳-

بورس تحت تاثیر حوادث

در نقطه مقابل، انعکاس اخبار مثبت اقتصادی یا سیاسی - مانند پیشرفت در مذاکرات - می تواند با کاهش نرخ ارز، تاثیر مثبتی بر صنایع بورسی نظیر فولاد، پتروشیمی، معدنی و شرکت‌های صادرات محور داشته باشد. این صنایع به دلیل وابستگی به نرخ دلار، صورت مالی آنها با تغییرات ارز متاثر می شود. البته باید توجه داشت که بازار سرمایه در برخی مواقع از نرخ تورم جامانده و یا نرخ‌های پایین تر معامله می شود.

در گروه‌های ریالی نظیر خودروسازی، بانکی‌ها، گردشگری و بیمه نیز اخبار مثبت و گشایش اقتصادی می تواند به رشد معاملات بینجامد. در همین حال، بازار مسکن اغلب تحت تاثیر نوسانات ارز قرار می گیرد و با رشد نرخ ارز، قیمت‌ها در این بازار نیز افزایش می‌شود؛ هر چند حوادث اخبار سیاسی می تواند به رکود مقطعی در این بازار بینجامد.

همچنین جابه جایی سرمایه‌ها میان بازارهای مختلف همچون صندوق‌های طلا، سکه، ارز و سهام، در مواقع پرشور حادثه یا تغییرات مهم قابل توجه است. در سال‌های اخیر، رخدادهایی نظیر تنش‌های منطقه‌ای، درگیری‌های نظامی و تصمیمات مهم اقتصادی موجب افت بازار سهام و رشد قیمت سکه و دلار شده است.

در نهایت هر چه ثبات و آرامش سیاسی و اقتصادی بیشتری حاکم باشد، ریسک سیستماتیک بازار سرمایه کاهش می‌یابد و زمینه برای توسعه و رشد فراهم می‌شود. اما افزایش ریسک، منجر به حرکت سرمایه به سمت دارایی‌های امنی مانند طلا می‌شود؛ روندی که در بازارهای جهانی نیز مشاهده می‌شود، چنانکه در پی اعمال تعرفه‌های تجاری امریکا، طلا به عنوان دارایی امن با افزایش قیمت مواجه شد.

به‌طور کلی، تحلیل و مدیریت اثرات حوادث بر بازارها، ضرورت استفاده از ابزارهای متنوع، شفاف‌سازی از سوی مسوولان و آمادگی بازار برای از ابزارهایی برای مدیریت هیجانات بسیار مهم است. بازار سریع تر به روال عادی باز گردد.

یادداشت ۲-

ثبات گمشده اقتصاد ایران

همین امروز اگر یک بررسی انجام شود، می‌بینیم که ذخیره قابل توجهی از دلار و سایر ارزهای خارجی در خزانه‌ها و صندوق‌های بانکی مردم وجود دارد که صرفاً از ترس اینکه ارزش پول شان کم شود نسبت به آن اقدام کرده‌اند.

از سوی دیگر همان‌طور که گزارش‌های رسمی نشان می‌دهند، ما با روند گسترده‌ای از خروج سرمایه مواجه بوده‌ایم و همین موضوع نیز به افزایش تقاضا برای ارز دامن می‌زند. اگر ما شرایطی را فراهم می‌کردیم که مردم اقلی روشن از ورود به تولید و سرمایه‌گذاری در بخش‌های مختلف داشتند، قطعاً این فضای روانی نمی‌توانست تاثیر بزرگی داشته باشد و منابع مالی به سمت اهداف اقتصادی کشور حرکت می‌کرد. وقتی ما برای دورانی طولانی بانرخ تورم دورقمی و حتی بالای ۴۰ درصد مواجه بودیم و از سوی دیگر رشد نقدینگی نیز ادامه داشته است، به این ترتیب نمی‌توان انتظار داشت که وقتی قیمت سایر کالاها افزایش پیدای نمی‌دهد، نرخ دلار ثابت باقی بماند. از این رو دومین موضوعی که می‌تواند در این مسیر به بانک مرکزی در مدیریت بازار و کاهش قیمت‌ها کمک کند، بهبود وضعیت شاخص‌های کلان اقتصادی کشور است و وقتی در این حوزه آرامش به وجود بیاید، قطعاً قیمت ارز نیز از این تغییرات مستثنی نخواهد بود. اینکه بانک مرکزی تلاش کند در کوتاه‌مدت بازار را مدیریت کند یک بحث است و اینکه در بلندمدت و نگاه سناریوی تحلیلی واقع‌بینانه‌ای، رویه خوش‌بینانه‌ای هم دارد و آن اینکه ایران و امریکا می‌توانند روی حداقل‌ها به توافق برسند. یعنی گزاره‌هایی که روی آنها ممکن است، توافق کنند. دومین گزاره‌ای که می‌توان روی آن خوش‌بین بود، این است که دو طرف از نگاه خصمانه به هم دور نشوند. ما امریکا را شیطان بزرگ می‌دانیم و آنها هم ایران را محور شرارت و حامی تروریسم تلقی می‌کنند. ۴۰ سال است چنین نگاهی میان دو کشور نهادینه شده و به راحتی نمی‌توان از آن عبور کرد. همان‌طور که استاد سخن ایران می‌گوید: «سعدی به روزگاران مهری نشسته بر دل ایرون نمی‌توان کرد الا به روزگاران...»

آیا توافقی با امریکا در دسترس است؟

ایران، جدی در مذاکرات آماده برای تمام سناریوها

هر چند در ابتدای پیروزی دونالد ترامپ در انتخابات اخیر ریاست جمهوری امریکا، تردیدهای زیادی درباره امکان مذاکره با دولت جدید کاخ سفید و رسیدن به توافق هسته‌ای بسیار پایین ارزیابی می‌شد، اما در هفته‌های گذشته به نظر می‌رسد که مسیر جدیدی در این حوزه باز شده است. ترامپ که خود سابقه بیرون آمدن یک جانبه از برجام و بازگرداندن تحریم‌ها علیه اقتصاد ایران را دارد، حالا اعلام آمادگی کرده تا با دیپلماسی، راه‌حلی جدید را میان دو طرف باز کند. در ایران نیز در تمام این سال‌ها تاکید شده بود که آمادگی برای مذاکره وجود دارد اما به شرطی که طرف مقابل، حقوق ملت ایران را به رسمیت بشناسد. به این ترتیب از چند هفته قبل مذاکرات غیر مستقیم میان دو طرف آغاز شده و احتمالاً این روند در هفته‌های آتی نیز ادامه خواهد داشت. در چنین فضایی هنوز یک سوال مهم باقی مانده و آن این است که آیا ترامپ واقعاً آماده عقب‌نشینی از سیاست‌های گذشته خود و امضای یک توافق مثبت با ایران است؟ پایگاه «پندین اکسپرس» در گزارشی با عنوان «چرا بهترین برگ برنده ترامپ با ایران دیپلماسی است، نه جنگ؟» نوشت: با توجه به خصوصیت دونالد ترامپ با ایران، انتظار می‌رفت که اقدام نظامی علیه تأسیسات هسته‌ای ایران در نظرش، فردو یکی از اولویت‌های اولیه دولت دوم او باشد. اما صحنه راهبردی که در ...

صفحه ۲ رابخوانید

یادداشت ۱-

مذاکره با امریکا شطرنج با گوریل است

مجلسین امریکا تصویب شد و هم در زمان دولت زاهدی در مجلس شورای ملی ایران به قانون بدل شده است. حتی ترامپ در دور نخست ریاست جمهوری اش از بهمن خواست از این عهدنامه مودت خارج شود که بهمنو اعلام کرد ممکن نیست. بنابراین تصویب توافقنامه در مجالس دو کشور با دشواری‌های فراوانی همراه است، چرا که اصولاً توافق با ایران در امریکا مخالفان فراوانی دارد.

شرایط منطقه‌ای نیز به شکلی است که امریکا به بازیگران مختلف نیاز دارد. ورودی‌های آشوب‌ساز زیادی وجود دارد که امکان ثبات را از میان می‌برد، اما ایران هم سیاست‌هایی مخالف غرب دارد و راه خود را می‌رود. ایران ۳ مولفه قدرت دارد که ۱) دانش هسته‌ای، ۲) توانایی موشکی و نهایتاً ۳) هم محور مقاومت است. امریکا به دنبال تضعیف این مولفه‌های قدرت است. مذاکرات فعلی هم تلاش در راستای تحقق این وعده‌هاست. البته باید توجه داشت که امریکا تا به امروز نتوانسته مولفه‌های قدرت ایران را بی‌اثر کند. استراتژی مهمی از سوی امریکایی‌ها در مواجهه با قدرت‌های غیر قابل انعطاف به کار برده می‌شود که ذیل عنوان مهار از آن نام می‌برند. این رویکرد را امریکا در

مواجهه با اتحاد جماهیر شوروی و چین به کار برد. جرج کدان در مقاله‌ای که ۱۹۴۵ منتشر کرد، این استراتژی را تشریح کرد و باید با طرف مقابل رفاقت کرد و یا باید با چنین کشوری وارد چالش و تنازع شد یا اینکه اقدام به مهار طرف مقابل کرد. رویکردی که امریکا در مواجهه با ایران در نظر گرفته، مهار ایران از طریق همکاری است. در نقطه مقابل ایران هم مولفه‌های قدرت خود را دارد و در مواجهه با راهبردهای طرف مقابل آنها را به کار می‌گیرد. اما مهر سناریوی تحلیلی واقع‌بینانه‌ای، رویه خوش‌بینانه‌ای هم دارد و آن اینکه ایران و امریکا می‌توانند روی حداقل‌ها به توافق برسند. یعنی گزاره‌هایی که روی آنها ممکن است، توافق کنند. دومین گزاره‌ای که می‌توان روی آن خوش‌بین بود، این است که دو طرف از نگاه خصمانه به هم دور نشوند. ما امریکا را شیطان بزرگ می‌دانیم و آنها هم ایران را محور شرارت و حامی تروریسم تلقی می‌کنند. ۴۰ سال است چنین نگاهی میان دو کشور نهادینه شده و به راحتی نمی‌توان از آن عبور کرد. همان‌طور که استاد سخن ایران می‌گوید: «سعدی به روزگاران مهری نشسته بر دل ایرون نمی‌توان کرد الا به روزگاران...»

محسن جلیلودن

دهه‌های متعددی بالا رفته و قد کشیده و عبور از آن به این سادگی امکان‌پذیر نیست. به همین دلیل، است بر خلاف برخی تحلیلگران که موضوع مذاکرات ایران و امریکا را ساده تحلیل می‌کنند، معتقد دستبیلی دو کشور به یک روند ارتباطی عادی به زمان کافی نیاز دارد.

مذاکره با امریکا مانند شطرنج بازی کردن با گوریل است. نمونه این نوع بازی‌ها را ایران بیش از این در ماجرای خروج ترامپ از برجام تجربه کرده است. ترامپ بر میز بازی زد و همه چیز را به هم ریخت، چرا این‌طور است؟ چون اسرائیل به عنوان بچه گوریل احساس می‌کند، توافق پایدار ایران و امریکا، اسرائیل را در موضع ضعف قرار می‌دهد. به همین دلیل است که اسرائیل هر کاری می‌کند تا این توافق عینیت پیدا نکند. آنها تلاش می‌کنند ایران را در وضعیتی قرار دهند که نتواند تسلیحات هسته‌ای داشته باشد. به همین دلیل هر دو طرف به دنبال شکل دهی به ضمانت‌های اجرایی برای تحقق مطالبات خود هستند. ایران می‌گوید به ضمانتنامه اجرایی نیاز دارد تا امریکا دوباره از توافق خارج نشود و بر میز بازی نرزد. اما امریکا هم معتقد است ایران باید ضمانت دهد که به سمت تسلیحات هسته‌ای نمی‌رود. برخی فکر می‌کنند دو طرف می‌توانند این توافق را به قانونی در پارلمان‌های دو کشور بدل سازند اما امن این‌طور فکر نمی‌کنم. اصولاً قانونی کردن چنین توافقی بسیار دشوار است. نباید فراموش کرد که توافق با ایران در کنگره امریکا مخالفان فراوانی دارد. توافق باید ابتدا در مجلس نمایندگان و سپس مجلس سنا برود که بسیار دشوار است. از سوی دیگر، ایران هم باید با توافق را در مجلس شورای اسلامی بدل به قانون کند. ایران حتی پروتکل الحاقی را نیز داوطلبانه اجرا کرده که قانونی برای آن تصویب نشده است. عهدنامه دوستی و مودت ایران و امریکا که مرتبط به سال ۱۹۵۵ میلادی است، هنوز هم با گذشت ۷۰ سال کاربردی است. عهدنامه‌ای که هم در

تحول دیجیتال بدون نهادسازی چابک اعتماد عمومی را تهدید می کند

ضرورت قانونگذاری هوشمند در عصر هوش مصنوعی

صفحه ۶

به بهانه روز شورا در تقویم رسمی کشور

شورا در وقت اضافه

تمدید دوره فعلی شوراها فرصتی ویژه برای پیگیری اقدامات ناتمام اعضای شوراها و گام موثری در راستای تثبیت تصمیم‌گیری هاست و در این راستا شورای شهر تهران به عنوان مرجع ناظر و تصمیم‌گیرنده نقش مهمی در وضعیت شهری پایتخت دارد. در تقویم رسمی کشور نهم اردیبهشت به عنوان روز شوراها شناخته شده است. شورا یک اصل عقلی است که آموزه‌های دین اسلام در کتاب و سنت نیز بر آن صحه گذاشته است. انقلاب اسلامی ایران بر مبنای آموزه‌های اسلامی هموار ...

مرکز آمار ایران منتشر کرد بیشترین و کمترین نرخ تورم متعلق به کدام بخش است؟

طبق اعلام مرکز آمار، گروه مسکن، آب، برق، گاز و زیرساخت‌ها و پوشاک و کفش به ترتیب در پایان برنامه ششم توسعه به ۱۵.۵ و ۳.۳ درصد بیشترین و کمترین نرخ تورم را به خود اختصاص دادند. طبق شاخص‌های برنامه ششم توسعه اقتصادی-اجتماعی و فرهنگی کشور که از سوی مرکز آمار ایران منتشر شده است، نرخ تورم پوشاک و کفش در سال ۱۳۹۸ (۴۳.۹)، ۱۳۹۹ (۳۸.۷)، ۱۴۰۰ (۵۱.۳)، ۱۴۰۱ (۲۷.۵) و ۱۴۰۲ (۴۷.۲) درصد بوده که در پایان سال ۱۴۰۲ درصدا افزایش یافته است. نرخ تورم گروه دخانیات براساس ...

صفحه ۲ رابخوانید

یادداشت ۴-

ماحصل در آمد دلاری از نفت چیست؟

ایران طی سال‌های پس از انقلاب مجموعاً حدود ۱۶۰۰ میلیارد دلار نفت فروخته است، اما باید دید این درآمد نفتی ایران از ابتدای اکتشاف آیا منجر به کمتر شدن فاصله ایران با توسعه‌شده است یا نه؟ بر اساس آمارهای مستند، اقتصاد ایران از زمان دولت

محمدرضا منجدب

مظفرالدین شاه قاجار تا سال ۵۲ مجموعاً ۲۶۸ میلیارد دلار نفت فروخته است. از سال ۵۲ خورشیدی تا سال ۵۷ میزان فروش نفت ایران ۱۱۲.۷ میلیارد دلار بوده است. به عبارت روشن‌تر، کل درآمد نفتی ایران از ابتدای اکتشاف نفت تا قبل از پیروزی انقلاب حدود ۱۴۰ میلیارد دلار بوده است. از سال ۵۷ تا سال ۶۰ خورشیدی (دولت‌های بازرگان، همچنین دولت‌های اول و دوم جمهوری اسلامی) ایران ۲۶ میلیارد دلار نفت فروخته است. از سال ۶۰ تا ۶۸ دولت‌های سوم و چهارم (میزان فروش نفت

ایران ۱۱۰ میلیارد دلار بوده است. طی سال‌های ۶۸ تا ۷۶ (دولت‌های پنجم و ششم) میزان فروش نفت ایران ۷۶ (دولت‌های پنجم و ششم) ۱۴۱ میلیارد دلار، ۷۶ تا ۸۴ (دولت‌های هفتم و هشتم) ۱۵۷ میلیارد دلار و طی سال‌های ۸۴ تا ۹۲ میزان فروش نفت ایران به عدد نجومی ۶۱۸ میلیارد دلار رسیده است. این عدد طی سال‌های ۹۲ تا ۱۴۰۰ ۳۵۰ میلیارد دلار یعنی حدود نصف درآمد دولت‌های نهم، دهم و دهمکاهش داشته است. در مجموع طی سال‌های پس از پیروزی انقلاب ایران حدود ۱۴۱۲ میلیارد دلار نفت فروخته است. از سال ۱۴۰۰ تا ۱۴۰۴ هم اگر ۱۸۰ میلیارد دلار به این عدد اضافه کنیم به عدد ۱۶۰۰ میلیارد دلاری می‌رسیم. یعنی حدود ۱.۴ تریلیون دلار. اما ما حاصل این درآمد برای اقتصاد ایران چیزی جز بیماری هلندی نبوده است. طی سال‌های اخیر، واژه بیماری هلندی در اقتصاد ایران به کرات تکرار می‌شود. به‌طور کلی بیماری هلندی (Dutch Disease) به وضعیتی اقتصادی اطلاق می‌شود که در آن افزایش درآمد ناشی از صادرات منابع طبیعی (مانند نفت، گاز و معادن) منجر به کاهش رقابت‌پذیری سایر بخش‌های اقتصادی، به‌ویژه صنعت و کشاورزی می‌شود. این مفهوم اولین بار در دهه ۱۹۶۰ و پس از کشف گاز طبیعی در هلند مطرح شد...

به شماره ۳۰۰۰۵۳۲۰ در دسترس شماست

مخاطبان عزیز می‌توانند نظرها، انتقادات و پیشنهادهای خود در مورد مطالب مختلف روزنامه را با ذکر جزئیات به این سامانه پیامک نمایند.

سامانه پیامکی روزنامه تعادل